

Sygn. akt: I C 287/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący: sędzia Juliusz Ciejek

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Kosowska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2023 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa **S. W.**

przeciwko **K. S.**

o ochronę dóbr osobistych

I. powództwo oddała,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego kwotę 737 (siedemset trzydzieści siedem) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 287/21

UZASADNIENIE

Powód S. W. w pozwie z dnia 15 marca 2021 roku skierowanym przeciwko K. S. - Dziekanowi Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. wniósł o:

- zobowiązanie pozwanej K. S., pełniącej funkcję Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. do usunięcia z listy radców prawnych Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. wpisu dotyczącego osoby powoda S. W. o treści „zawieszony nie wykonuje zawodu radcy prawnego”,

- zobowiązanie pozwanej K. S., pełniącej funkcję Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. do poinformowania o fakcie usunięcia tego wpisu, jako wadliwego wszystkich adresatów pismem z numerem(...), jakie w dniu 27.01.2021 roku pozwana rozesłała do sądów i izb radców prawnych w piśmie tym wymienionych,

- obciążenie strony pozwanej kosztami postępowania w sprawie.

W uzasadnieniu żądania# wskazał#, że# w# 2018# roku# toczyło się przeciwko niemu z# inicjatywy# zastępcy# Rzecznika# Dyscyplinarnego# Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. postępowanie# dyscyplinarne. Jego# pełnomocnik# skierował# kasację do I.# Karnej# Sądu Najwyższego.# W dniu# 10.12.2020 roku# Izba# Dyscyplinarna# wydała# stanowisko# w# sprawie# oddalając kasację obrońcy# powoda#. Kopia# tego# pisma# została# przekazana# do# Okręgowej Izby Radców Prawnych w O., a# pozwana,# pełniące# funkcję# Dziekana tej izby# rozesłała# od# kilkudziesięciu# adresatów pismo#, w którym# stwierdziła#, że# Sąd Najwyższy# rozpoznał kasację# i że powód został# prawomocnie# ukarany# karą# zawieszenia# prawa# do# wykonywania# zawodu# na# okres# jednego #roku#. Adekwatny wpis został też zamieszczony# na# polecenie# pozwanej# w# internetowej# liście# radców# prawnych#.

Zdaniem powoda doszło do naruszenia jego dóbr osobistych, albowiem tzw. Izba Dyscyplinarna nie jest sądem w rozumieniu art. 175 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jak też nie jest sądem dyscyplinarnym w rozumieniu art. 71 ust. 4 ustawy o radcach prawnych. Zarówno Sąd Najwyższy, jak i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej prezentują jednolite stanowisko, że tzw. Izba Dyscyplinarna nie powinna działać i wydawać orzeczeń, nie jest bowiem zgodnie z prawem ustanowionych, jaki obsadzona. Skoro, orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej I. Prawnych, które zostało skutecznie zaskarżone, ale nie zostało rozpoznane przez sąd do tego powołany, pozwana nie ma prawa twierdzić, że powód został prawomocnie ukarany karą dyscyplinarną. Nie ma tym bardziej prawa rozpowszechniać takiej informacji jako niezgodnej z prawem (k.4-6).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazała, że kara nałożona na powoda zakończyła się z upływem 10.12.2021 r. i wówczas usunięto adnotację o jego zawieszeniu. Orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego jest prawomocne i wykonalne, a pozwana była obowiązana jej wykonać zgodnie z treścią ustawy o radcach prawnych (k.159-163).

W piśmie z dnia 07.06.2022 r. powód podniósł, iż jego żądanie jest aktualne i rozszerza je o żądanie wyrażenia przez pozwaną ubolewania z powodu niezgodnego z prawem zamieszczenia wskazanego wpisu jak i nieuprawnionego informowania o nim wskazanych w pozwie podmiotów (k.182-184).

Na rozprawie w dniu 21.02.2023 r. pozwana wniosła o oddalenie żądania w przedmiocie wyrażenia przez nią ubolewania albowiem z jego treści nie wynika w jakiej formie powinno ono nastąpić. Dodatkowo podniosła zarzut braku legitymacji biernej albowiem Izba Radców Prawnych posiada osobowość prawną i odpowiada za działalność jej organu. (k.202).

Sąd ustalił co następuje:

Powód S. W. jest radcą prawnym zrzeszonym w Okręgowej Izby Radców Prawnych w O..

W roku 2018 toczyło się przeciwko niemu z inicjatywy zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. postępowanie dyscyplinarne związane z zarzutem naruszenia zakazu wykonywania zawodu orzeczonego przez Sąd Dyscyplinarny za jazdę pod wpływem alkoholu. Ostatecznie powód został ponownie skazany wyrokiem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. z dnia 16 lutego 2018 r. na karę 1 roku zakazu wykonywania zawodu i 2 lat zakazu wykonywania patronatu. Wyrok ten utrzymał w mocy Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. orzeczeniem z dnia 31 lipca 2018 r.

Pełnomocnik powoda dniu 20.09.2018 roku skierował kasację od tego orzeczenia do I. Karnej Sądu Najwyższego. W dniu 09.11.2018 r. uzupełnił argumentację domagając się rozpoznania jej przez Izbę Karną, a nie Dyscyplinarną. #

W dniu 09.05.2019 r. Izba Dyscyplinarna postanowiła nie uwzględnić wniosku powoda o przekazanie sprawy do innej izby Sądu Najwyższego.

Dnia 10.12.2020 roku Izba Dyscyplinarna wydała stanowisko w sprawie oddalając kasację obrońcy powoda. Kopia tego orzeczenia została przekazana do Okręgowej Izby Radców Prawnych w O., a pozwana, pełniące funkcję Dziekana tej izby, rozesłała od kilkunastu adresatów pismo z dnia 27.01.2021 r., w którym stwierdziła, że Sąd Najwyższy rozpoznał kasację i że powód został prawomocnie ukarany karą zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres jednego roku i wykonywania patronatu przez 2 lata. Adekwatny wpis został też zamieszczony w internetowej liście radców prawnych O.I.R.P. w O..

(dowód: kasacja k. 7, pismo procesowe k. 8, postanowienie k. 9, postanowienie k.10, pismo k. 11, wydruk ze strony k. 13, niezaprzeczone k. 202)

Pozwana K. S. pełni funkcję Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. od czerwca 2016 r., obecnie już drugą kadencję. Koniec jej obecnej kadencji przypada na 04.10.2024 r.

Kara nałożona na powoda zakończyła się z upływem 10.12.2021 r. i wówczas usunięto adnotację o jego zawieszeniu.

(bezsporne k. 202v)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda jest bezzasadne z przyczyn formalnych i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie. Pozwana K. S. nie posiada w tej sprawie legitymacji biernej, zważywszy na charakter i cel wytoczonego powództwa.

Powód domaga się ochrony swoich dóbr osobistych w związku z działaniami, które pozwana podjęła jako Dziekan # Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. w trybie art. 71 ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, zgodnie z którym o wymierzonych karach zawiadamia się sądy, prokuratury, pracodawców i inne podmioty na rzecz których radca prawny świadczy pomoc prawną.

Czynności notyfikacyjne pozwana podjęła nie w imieniu własnym, a w imieniu osoby prawnej, którą jest w tym przypadku Okręgowa Izba Radców Prawnych w O., wyposażona w ten przymiot z mocy art. 5 ustawy o radcach prawnych. Pozwana występowała przeto jako organ osoby prawnej w ramach istniejącej procedury, a nie jako osoba fizyczna. Za działania organu osoby prawnej zgodnie z art. 416 k.c. odpowiedzialność ponosi właśnie ta osoba, a więc w tym przypadku Okręgowa Izba Radców Prawnych w O.. Dziekan nie został wyposażony w szczególną zdolność sądową, nie ma osobowości prawnej, nie może samodzielnie pozywać i być pozywanym jak chce tego powód.

Jak wynika to z uzasadnienia pozwu celem niniejszego powództwa jest zaniechanie rozpowszechniania informacji o prawomocnym ukaraniu powoda przez organ samorządu radcowskiego, nakazanie w tym celu Dziekanowi podjęcie określonych działań naprawczych i wyrażenie przez niego ubolewania. Wynika to jednoznacznie ze sposobu sformułowania osoby pozwanej – „K. S. – Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w O.” i kompetencji formalnych Dziekana do podjęcia określonych działań. Powód, pomimo prawidłowego wezwania nie stawiał się na rozprawę i nie złożył zeznań. W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. pominął dowód z jego zeznań.

Co do zasady nie sposób wykluczyć osobistej odpowiedzialności osoby działającej w charakterze organu, jednakże sposób sformułowania pozwu nie pozwala na taką interpretację woli powoda. Wyraźnie chce on działań ze strony Dziekana, a nie samej tylko K. S., która przestanie pełnić tę funkcję w przyszłym roku z uwagi na upływ drugiej – ostatniej kadencji. Powód nie stawiając się na rozprawę celem przesłuchania uniemożliwił Sądowi pogłębienie dociekania jego intencji.

W tym stanie rzecz powództwo w całości oddalono jako bezzasadne.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. poprzez obciążanie powoda obowiązkiem ich zwrotu na rzecz pozwanej w całości.

Koszty procesu po stronie pozwanej obejmowały opłatę za pełnomocnictwa (17 zł), wynagrodzenie pełnomocnika (radca prawny) w stawce wynikającej z § 8 pkt 1 ppkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (720 zł).

Z tego względu Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 737 zł, o czym orzekł jak **w punkcie II wyroku.**